

Dönem : 1
Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : **663**

Toplum Zabıtası kurulması hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/768; Cumhuriyet Senatosu 1/568)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 1008)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 10425 - 59485

25 . 6 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 23 . 6 . 1965 tarihli 133 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işarı oy ile kabul edilen, Toplum zabıtası kurulması hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 20 . 1 . 1965 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 23 . 6 . 1965 tarihli 133 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 1008)

İçişleri Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/568
Karar No. : 82

29 . 6 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Toplum zabıtası kurulması hakkında kanun tasarısı Komisyonumuza havale edilmekle, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi,

Tümü üzerinde cereyan eden görüşmeler sonunda, gerekçede belirtilen hususlar Komisyonumuza da uygun görülmüş ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 23 . 6 . 1965 tarihli 133 ncu Birleşiminde tasvip gören tasarı metni aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Muğla	Ordu	Sivas	
<i>H. Menteşeoğlu</i>	<i>E. Ayhan</i>	<i>Z. Önder</i>	<i>O. Köksal</i>
İzmir	Samsun	Eskişehir	Zonguldak
Söz hakkım mahfuz.	<i>R. Rendeci</i>	Söz hakkım mahfuzdur.	<i>A. Eyidoğan</i>
<i>Ö. I. Bozcalı</i>		<i>Ö. Ucuşal</i>	

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. 1/568
Karar No. : 62

1 . 7 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 23 Haziran 1965 tarihli 133 nolu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, Toplum Zabıtası kurulması hakkında kanun tasarısı Millet Meclisi Başkanlığının 25 Haziran 1965 tarihli ve 10425 - 59485 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuz 1 Temmuz 1965 tarihli Birleşiminde Hükümet temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1) Tasarı, Emniyet Teşkilâtı bünyesinde bir Toplum Zabıtası kurulmasını öngören kadro ve görev kanunudur.

Tasarının gerekçesinde,

ı - Anayasamızın ilkeleri arasında yer alan, insan hak ve hürriyetlerini, sosyal adaleti, ferdi ve toplumun huzur ve refahını gerçekleştirmeyi ve teminat altına almayı mümkün kılacak kanunların uygulanmasını sağlayacak,

ii - Cumhuriyet ve hürriyet düzenini çağdaş ve ileri toplumlarda olduğu gibi demokratik usullerle koruyacak,

iii - Düzenin kanun dışı sokak ve meydan hareketleri ile veya kanunlara aykırı grev ve lokavtlarla ya da toplumun kendisi veya kaderi üzerinde olumsuz etkisi olabilecek toplumsal olaylarla bozulmasına imkân bırakmayacak, modern eğitim görmüş, teknik bilgi ve araçlarla donatılmış bir toplum zabıtasının kurulması zaruretine işaret edilmektedir.

Gerçekten, sadece bu gibi hususlarla meşgul olacak, diğer niteliklerin yanı sıra bilhassa fert ve toplum psikolojisine hakikaten âşina elemanlara ihtiyaç hissedildiği şüphesizdir.

Bu zabıtanın görevleri sadece toplu faaliyetin meydana geldiği an ve sürede değil, aynı zamanda meydana gelmesini tevlidedecek ön şartlar sırasında da ifa edilen bir önleyici nitelik taşıyacaktır.

Yukarıda işaret ettiğimiz gibi Toplum Zabıtası, Emniyet Teşkilâtı bünyesinde vücuda getirilmektedir. Bu zabıtanın, Emniyet Teşkilâtının diğer mensuplarından ayrılıkları ve bu teşkilât ile olan ilişkileri, istihdam şekil ve şartları ve terfileri gibi hususlar bu kanuna göre çıkartılacak özel tüzükle ve sorumlulukları ve yetkileri gibi hususlar da Emniyet Teşkilâtı mevzuatı ile düzenlenecektir.

Tasarının gerekçesinde, kadroların organizasyonunda ve teşkilâtın işleyişinde, çok seyyal bir kuvvet esası ile bunun toplumla yapacağı her çeşit temas ve münasebetlerde idarenin olumlu suplesinin hâkim kılınması ve yerleştirilme gayesinin prensibolarak kabul edildiği ifade edilmektedir.

Tasarı Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, geçici madde, 6 ve 7 nci maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Kâtip	Bu Kanunda Sözei	Afyon Karahisar
İçel	Tunceli	Tabii Üye	R. Hancıoğlu
C. T. Okyayuz	Söz hakkım baki	S. Küçük	
	M. A. Demir		
Ankara	Denizli	İstanbul	Kayseri
Söz hakkım saklı	C. Akyar	E. Adalı	H. Dikeçligil
N. Ağırnaslı			

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

*Toplum Zabıtası kurulması
hakkında kanun tasarısı*

MADDE 1. — Cumhuriyet ve hürriyet düzenini demokratik usullerle korumak, kanun dışı sokak ve meydan hareketlerini önlemek, toplumun ve kişinin maddi ve mânevi varlığının kanunlara aykırı grev ve lokavtlar yüzünden kısmen ya da tamamen tahribe uğramasının önüne geçmek, toplumun kendisi veya kaderi üzerinde büyük ölçüde olumsuz etkisi olabilecek her çeşit kanunsuz toplumsal olayların meydana gelmemesini sağlamak ve geldiğinde gerekirse zor kullanarak etkisiz hale getirmek amacı ile Adana, Ankara, İstanbul, İzmir ve Zonguldak illeri ile lüzum görülecek diğer illerde özel şekilde yetiştirilmiş ve gerekli silâh, malzeme ve araçlarla donatılmış birer Toplum Zabıtası kurulur.

MADDE 2. — Toplum Zabıtası, kurulduğu il emniyet teşkilâtı içinde özel bir teşek-

**Cumhuriyet Senatosu İçişleri
Komisyonunun kabul ettiği
metin**

*Toplum Zabıtası kurulması
hakkında Kanun*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve
Plân Komisyonunun kabul
ettiği metin**

*Toplum Zabıtası kurulması
hakkında kanun tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

kül olup yapacağı görev, kullanacağı yetki ve taşıyacağı sorumluluk bakımından aynı zamanda bu teşkilât için uygulanan mevzuat hükümlerine tabidir.

MADDE 3. — Toplum Zabıtası personeli, yetersizlik veya başarısızlık sebebiyle bu kuruluşla olan ilişkisinin kesilmesi halleri dışında, velev geçici bir süre için de olsa, her hangi bir sebep veya suretle Emniyet Teşkilâtının diğer görev, ödev veya hizmetlerinde çalıştırılmaz.

MADDE 4. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmına, ilişik (1) sayılı cetvelde derecesi, memuriyet unvanı, aded ve maaşları yazılı kadrolar eklenmiştir.

Bunlardan; emniyet müdürü, emniyet âmiri ve başkomiserlik kadrolarına tâyin edilenlere; müktesep hak sayılmamak şartıyla, derecesi ne olursa olsun; muhassas kadro maaşı verilir.

MADDE 5. — Bu kanunun uygulanması için, hizmet ve personelin özelliklerine göre, gerekli hükümler en geç üç ay içerisinde çıkarılacak tüzükte belirtilir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği malî yıl içinde ekli (2) sayılı cetvelde gösterilen kadrolar kullanılmaz.

**Cumhuriyet Senatosu İçişleri
Komisyonunun kabul ettiği
metin**

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisi metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve
Plân Komisyonunun kabul
ettiği metin**

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisi metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**Cumhuriyet Senatosu İçişleri
Komisyonunun kabul ettiği
metin**

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve
Plân Komisyonunun kabul
ettiği metin**

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

*Millet Meclisi metnine bağlı
cetveller*

[1] SAYILI CETVEL

Millet Meclisi metnine bağlı
(1) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

[2] SAYILI CETVEL

Millet Meclisi metnine bağlı
(2) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin unvanı	Aded	Maaşı	D.	Memuriyetin unvanı	Aded	Maaşı
5	Sınıf 1 Emniyet Müdürü	4	1 100	9	Komiser	50	600
6	» 2 » »	4	950	10	Komiser Muavini	75	500
6	» 1 » Âmiri	10	950	11	Polis Memuru	280	450
7	» 2 » »	75	800	12	» »	400	400
8	Başkomiser	100	700	13	» »	500	350

[2] SAYILI CETVEL

5	Sınıf 1 Emniyet Müdürü	2	1 100	9	Komiser	30	600
6	» 2 » »	2	950	10	Komiser Muavini	54	500
6	» 1 » Âmiri	7	950	11	Polis Memuru	190	450
7	» 2 » »	50	800	12	» »	267	400
8	Başkomiser	67	700	13	» »	331	350

